

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Samuelis De Cocceji, Henr. Fil. Sacræ Regiæ Majestatis
Borussicæ Magni Cancellarii, A Consiliis Sanctioribus
Status Et Rei Bellicæ, Ordinis Nigræ Aquilæ Equitis Etc.
Jus Civile Controversum Ubi ...**

Opus Ad Illustrationem Compendii Lauterbachiani ...

Cocceji, Samuel von

Lipsiæ, 1766

LIB. XLIX. TIT. XIV. De Jure Fisci.

urn:nbn:de:gbv:45:1-9050

DE JURE FISCO,

Qv. I. *An fiscus actionem habeat contra debitoris sui debitores?*

Equidem regulariter actio creditori contra debitoris sui debitores non datur, sed speciale est in fisco: cujus rei rationem exposui *supr. tit. de Obl. & act. qu. 1.* *Laut pag. 730. verb. contra debitoris &c.*

Qv. II. *An inter privilegia fisci quoque sit, quod non litiget, nisi in possessionem missus?*

Equidem insignis haecenus abusus invaluit, ut Principi seu fisco facultas concessa a Doctoribus fuerit, possessionem arripiendi, adversariumque deiciendi &c. adeo, ut nec manutenendum turbatum putent, nisi simul titulum suum alleget. Unde flosculi illi, Principem in his, quæ ei tanquam Principi competunt, non litigare sine possessione, *Stryk Disp. de Necess. ed. tit. poss. c. 4. n. 38.* & turbatum contra Principem, pro quo præsumtio Juris militat, non esse manutenendum, *Stryk. d. c. 4. n. 32. & seq.*

At, si dicendum, quod res est, perniciofa, & naturæ ac rationi quam maxime contraria hæc sententia videtur. Tuto, nos asserimus, fiscum, qui turbat Nobilem vel venatione, vel in jurisdictione, prohiberi, & Nobilem v. g. turbatum in possessione manuteneri debere: quicquid dissentiat *Dn. Stryk. d. c. 4. n. 4. 5. 6. 32. & seq.* Idque probatur (1) ex naturali ratione; dum enim Princeps negat, possessionem justam esse, possessor vero affirmat, tertius aliquis esse debet, qui de hac lite judicium ferat, qua lite pendente, omnia in statu, in quo sunt, relinqui debent. Atque hoc (2) disertis verbis ita traditur *L. 7. C. de Jure fisci.* *ibi: defensionis facultas danda est his, quibus aliquam inquietudinem infert fiscus: cum facultates eorundem adhuc controversia pendente inquietari describique, fas non sit: ubi ergo controversia exstiterit, fisco alicujus patrimonium vindicante, apud eum omnibus facultatibus constitutis cognitio ventiletur.* Et cum (3) in dicta *Lege* saltem excipiantur cæsariani ob præsumtam eorum fraudem, hæc exceptio firmat regulam in casibus non exceptis. Sed & (4) Imperatores rescripsere, officiales eorum non nisi juxta Legum ordinem excipere, vel actiones intentare debere, *L. un. C. de Cond. & proc.* Neque (5) ratio ulla dari potest, cur

Tyy 3

Prin-

Princeps sine possessione litigare non debeat. Sane ratio illa, quod præsumtio juris pro Principe militet, hunc quidem effectum in Jure habet, quod transferat onus probandi in possessorem, non vero, quod Princeps turbare aduersarium, eique, causa non cognita, possessionem eripere possit. Nam hoc modo (6) in arbitrio fisci foret, movendo alicui litem, licet calumniose, eum possessione pendente lite privare, quod sane iniquissimum foret. Neque (7) tanti interest Principis, ut pote cum possessor, si durante lite in possessione manet, ea finita, possessionem cum omni causa restituere teneatur.

Causa ergo erroris unica hæc est, quod doctores existimant, possessionem contra jus commune non esse manutenebilem, quæ tamen thesis (1) nullo textu, nullaque ratione probatur, quin (2) diserte contrarium statuitur in *L. 14. ff. de Prob.* ubi possessor libertinitatis, cui Jus Commune resistit, defenditur in ejus possessione contra eum, qui ingentum se ait, sed & porro in *L. 8. §. 3. Si Serv. vind.* possessor servitutis declaratur ille, qui est in ejus quasi possessione, contra illum, qui servitutum negat, & pro quo præsumtio Juris militat. (3) Etsi præsumtio Juris pro principe militet, nondum tamen constat, numne illa præsumtio per titulum aliquem possessoris elidatur, hoc iptum ergo examinari ac cognosci, & usque dum sententia de eo feratur, possessor in sua possessione defendi debet.

Processus ergo naturæ & legibus conveniens in hujusmodi causis hic est: Advocatus fisci libello exhibito denuntiat, Titium venandi jus, jurisdictionem &c. sibi arrogare, rogatque, ut is sub certa pœna eo jure uti prohibeatur; tum dies condicatur, utriusque rationes ad duplicas usque audiuntur; si possessor præter nudam possessionem nullum titulum allegat, privandus est possessione, *Stryk. d. Disp. c. 4. n. 4. Et seq. n. 8. n. 16.* Nam (1) hic de petitorio constat, fundata enim est intentio fisci in Jure Communi; quoties autem de petitorio constat, frustra de possessorio disceptatur, *l. 1. pr. ff. Ut poss. L. 7. C. de Acquir. poss. Stryk. d. Disp. c. 3. n. 48. Et seq.* Quin (2) hæc possessio in re aliena, quæ concessionem Principis supponit, vitiosa est, donec possessor titulum præbet. Et hoc (3) est, quod Dd. dicunt, non dari purum possessorium contra Principem, sed mixtum, ita ut deductio tituli necessaria sit, *Stryk. U. M. §. 28. tit. de Jurisdic. Et Disp. de Nec. ed. tit. poss. c. 3. §. 35. Et seq. ibique late Dd. Wolfg. Text. Disp. de Poss. Jurisdic. n. 16.* Quanquam hæcenus nihil speciale in Principe sit, sed eadem ratio inter privatos obtineat, ut illi, quibus jus commune resistit, sola possessionis allegatione non manuteneantur. *Stryk, d. c. 4. n. 48.*

Si

Si autem possessor præter possessionem titulum alleget, licet illiquidum, defenditur in possessione contra Principem, & possessor ad tituli probationem admitti debet. Vid. *Stryk. U. M. d. §. 28. & d. Disp. c. 4. n. 23. 53. & 54.*

Atque hinc, cum in Curia Halberstadiensi fiscus vindicaret Erméseben, tanquam prædium domaniale; pendente lite, in possessione mansit possessor. Vid. Act. fisci, contra *den von Honm.*

Eadem ratione cum fiscus jura venandi vindicaret, possessionem mantenebant possessores in causa Fisci, contra *den von Assenburg.*

Ast, cum Conventus Hbysburgensis, cui fiscus circa jurisdictionem dubium movit, præter possessionem nihil allegaret, per sententiam prohibitum ipsi fuit jurisdictionis exercitium, in causa Fisci, nomine *des Amtes der Majorey*, contra *das Kloster Hunsenburg.*

Qv. III. *An, deficiente hærede, fiscus, bona occupans, vel creditores, ad concursum provocantes, processum continuare, eumque reassumere teneantur?*

Equidem memini, sæpius actores, defuncto reo, questos fuisse, hæredes vel non esse, cum quibus litem continuarent, vel difficiles esse conventu, indeque inanem futuram actionem metuisse. Verum his satis in jure prospectum est: nam hæredes edictaliter citandi sunt ad id, ut processum reassumant, si vel non compareant, vel nulli sunt, FISCUS hæreditatem jure bonorum vacantium occupare potest, *L. 1. L. 4. C. de Bon. vac. L. 1. §. 2. ff. de Jur. fisci.* (de cujus processu vid. *Dn. Par. in Disp. de Bon. vac. th. 42. & 43. & L. f. C. de Bon. vac. ibique Brunn.*) Qui, etsi verus hæres non sit, cum non in omne jus defuncti; sed bona saltem vacantia succedat, est tamen loco hæredis *Gail. L. 2. O. 86. n. 6. & 8. Dn. Par. d. Disp. th. 45.* Indequè creditoribus hæreditariis satisfacit, *L. 1. §. f. ff. de Cur. bon. arg. L. 41. ff. de Jur. fisci. L. 13. §. 9. de Pet. hæred. Gail. d. 1. Dn. Par. d. 1. & bona cum suo onere ac jure, quod eis cohæret, ad eum transeunt, L. 1. pr. ff. de Success. edict. Gail. L. 2. O. 130. n. 1. & dist. Obs. 86. n. 3. & seq. & P. 1. O. 21. n. 13.* Indequè fiscus bonis ita vacantibus statim curatorem constituere debet, *L. 1. inf. ff. de Muner. L. 8. Quib. ex caus. L. 1. §. 1. ff. de Cur. bon. ibique Gothofr. L. 1. §. 13. ff. de Collat.* Atque hic inventarium conficit, *Coccej. d. 1. rationes a tutore exigit, ibid: & H. Piff. O. 139. n. 3.* sententia contra eum pronunciatur; *Gail. d. Obs. 130. n. 4. seq.* Cum ergo
totus

Laut pag.
723. verb.
bona va-
cantia.

totus processus in fiscum devolvatur, necessario reassumere processum debet. Atque hic modus procedendi duabus sententiis præscriptus fuit in Curia Halberstadiensi, in causa Büchtemannus, contra Heinen, d. 25. Febr. 1706. et mense Decembri 1706.

Vel, si fiscus occupare bona nolit, CREDITORES in eorum possessionem ex primo decreto mittuntur, *L. 5. L. 6. C. de Bon. aut. jud. Gail. L. 2. O. 130. n. 4 5. 8. & 9.* quam vel major pars creditorum petit, *L. 2. de Cur. bon. L. f. C. Qui bon. ced. Coccej. de Bon. vac. th. 43.* vel ipse Judex ex officio dat, *Dn. Par. d. 1. Gail. d. O. 130. n. 2.* & hic curator, qui vel a creditoribus procedit, vel a iudice ex officio constituitur, uti ante de fisco dictum, isque est loco hæredis, bona cum onere in ipsum transferuntur, creditoribus hæreditariis satisfacit, *L. 1. §. f. de Cur. bon.* totusque processus, adeoque & instantia in eum devolvitur. Unde necessario sequitur, hujusmodi quoque curator reasumendi necessitatem incumbere, atque hoc quoque ita præscriptum fuit in eadem causa Büchtemann, contra Heinen: idemque in causa Rostischer Erben, contra Wiessche Erben, d. 6. Dec. 1706, decretum est.

Qv. IV. Quomodo differant bona fiscalia & domanium? Ubi demonstratur, domanium, ab antecessore alienatum, a successore revocari posse.

Laut. pag.
731 verb.
aliena-
tione.

Alia sunt bona REGIS, alia REGNI, *L. 3. C. de Quadr. præscr.* ILLA sunt, quæ ex privato titulo, vel pacto, vel ultima voluntate vel præscriptione Princeps quæsit. Eaque bona & actus communem Legum regulam sequuntur, *Grot. L. 2. c. 14. §. 1. 2. & 5.* HÆC consistunt in ipsa substantia regni, et quasi in fundo illo publico cum omnibus juribus & accessionibus, eaque dicuntur bona CORONÆ seu patrimonium Imperii, quod consistit in terra Imperiali, eique inhærentibus juribus, regalibus &c. *Dn. Par. Jus publ. c. 9. §. 16. & 17.* quæ nulla ratione alienari possunt, *Brunn. Conf. 1.*

At *reditus*, qui ex hoc patrimonio Imperii veniunt, iterum duplices sunt, et VEL pertinent ad defensionem reipublicæ, VEL ad conservationem dignitatis Imperialis, v. g. Familiæ Ducalis, mensæ sustentationem, aulæ splendorem &c. ILLI non dependent a dispositione Principis, nec aliter eos, quam ad utilitatem & necessitatem reipublicæ impendere potest, *Dn. Par. Jus publ. c. 9. §. 18.* HI dependent ex arbitrio Principis, utpote cujus dispositioni relinquitur, quantum dignitati & familiæ suæ impendere velit, vel nolit, *d. §. 18.*

Hæc

Hæc differentia & bonorum & reddituum ex ipsa naturali fluit ratione: quod uti de *bonis* extra omne dubium positum est, ita & de duplici illo *reditu* evidenter id apparet. Nam reditus ad defensionem rei publicæ suppeditandos esse, ex mediæ necessitate probatur, quia Imperia sine hujusmodi subsidio conservari, ac subditi aliter salvi esse non possunt. Unde universum Imperium & opera, & opibus contribuere ad Imperii defensionem tenetur, *Grot. L. 1. c. 5. § pen. Et ut. Item L. 2. c. 26. per tot.* Id quod Romani Jcti bene observarunt, dum duplicia munera, realia & personalia, subditis imposuere, *tot. tit. ff. de Mun. Et hon.* Sed & reditus ad sustinendam dignitatem ac mensam Principis ex imperii redditibus desumendos esse, certum est, tum, quia Princeps non gratis, nedum suis, sed ejus sumptibus, cujus negotium est, administrationem perficere, ac Imperii dignitatem sustinere debet, imprimis cum cives jus in operas Principis non habeant; tum, quia absque hujusmodi sumptibus dignitas & splendor imperii conservari nequit.

Sed & Jure Civili, quod ad normam Juris naturalis compositum est, duplices illi reditus solite admodum discernuntur, illique reditus, qui ad defensionem reipublicæ spectant, *ÆRARIVM* dicuntur, reliqui vero *FISCUS*.

ÆRARIVM ergo publicum est, eique præest Comes sacrarum largitionum, *L. 14. C. Palat. L. 15. C. de suscept. L. un. C. de Ponderat.* qui Comes thesaurorum dicitur, *L. 2. Ut in ord. dign. serv.* & distinguitur a Comite rei privatæ, *ibid.* Olim Quæstores præerant, *Klock. de Contrib. L. 1. c. 2. n. 25.* postea Prætores, *ib. n. 31. Svet. in Aug. c. 36.* Mox revocati Quæstores, *Svet. in Claud. c. 24.* tum secuti *Ædiles*, *Klock. de l. n. 32.*

FISCUS vero quodammodo privatum jus est (quanquam substantiæ privatæ Principis opponatur, *L. 3. C. de Collat. fund. ffc.*) hinc *ærarium* vocatur, *L. 4. C. de Fund. Patr. L. 2. eod. L. 7. §. 5. eod. L. 5. de Bon. Vac. L. 7. §. 5. C. de Delat. et privatam*, *L. 1. C. de Quæst. Goth. ad L. 2. C. Ut ord. in dign.* Unde etiam Comiti rei privatæ subest, *L. 3. C. de Collat. fund. L. 5. C. de Bon. Vac.* & pro lubitu alienari, uti privata substantia, potest, per text. expr. in *L. 4. de Quadr. præfer.*

Hinc duplex *ærarium*, publicum & privatum, *L. 1. C. de Quæst. Goth. ad L. 2. Ut ord. in dign.* duplex Comes, *d. L. 2.* duplices Palatini, *tot. tit. Rubr. Et L. 9. L. 14. C. de Palat.* scil. sacrarum largitionum, & rerum privatarum. Ita distinguit *ærarium* & *fiscum* *Svetonius in Vesp. c. 16. Plin. in Paneg. ad Traj.* cujus verba refert *Dn. Par. in J. Publ. c. 9.*

Cocc. J. C. P. II.

Zzzz

Ex

Ex hoc *fisco* comparabat Princeps omnia necessaria, & quæ ad sustinendam dignitatem requirebantur, *Goth. ad rubr. C. de Can. largit. tit.* Neque certa prædia ad mensæ utilitatem addicta tum fuisse; atque hinc de eo uti de privata Substantia disponere, *L. 4. C. de Quadr. Præscr.* neque ita alienata a successore revocari poterant, *arg. d. L. 4.*

Eadem quoque ratio olim in Germania obtinebat: Principe enim Imperii reditus feudales sui Principatus adhibebant ad mensæ familiæque sustentationem, & commoda lucraque fiscalia eo conferebant; Cum verò non sufficerent hi reditus ad Principis sustentationem, tractu temporis Status Provinciales, vel ipsi Principes certa prædia destinarunt, ex quorum redditibus sumtus ad mensam necessarii defumerentur: Unde vulgo bona domanialia (quæ vox ex Jure Civili, ubi res dominiæ sæpius occurrunt, originem traxisse videtur, *Schilt. Inst. J. publ. L. 2. t. 1. §. 11.*) vocantur.

Domanium ergo consistit in redditibus certorum prædiorum vel jurium, quæ vel ab ipso Principe, vel Statibus Provinciarum, vel quolibet alio ad id destinata sunt, ut ex eorum redditibus mensa Principalis instruat.

Constituitur autem domanium (1) *Patro*: Si vel Princeps pia intentione feudum forte sibi apertum, vel pecunia sua comparatum, ad perpetuos successorum usus destinet: vel si Status Provinciales prædia quædam mensæ Principali addicant: vel denique si quilibet privatus de re sua cum tali lege disponat.

(2) *Ultima voluntate*, si iidem, v. g. per legatum, prædium aliquod in usum successorum relinquunt.

(3) *Usucapione & præscriptione*, si scilicet Princeps rem alienam bona fide & justo titulo, longoque tempore continuo possideat; vel si absque bona fide & justo titulo per 30. annos rem tanquam domaniam teneat. Non ergo statim bona fiunt domanialia, si forte Princeps per plurimos licet annos feudum apertum, aut bona vacantia ad mensæ instructionem adhibuerit, eaque rationibus domanialibus inferi curavit, nisi & destinatio vel præscriptio appareat.

Hinc jam facilis est decisio celeberrimæ quæstionis, an successor bona domanialia ab antecessore alienata, revocare possit? Sane, si bona illa unquam Principali mensæ destinata fuisse, probari potest, affirmanda omnino erit quæstio: nam (1) in his bonis præter usum nihil ad Principem pertinet, adeoque nudus administrator & fructua-

rius

rius est, qui de Substantia rei nulla ratione disponere potest. Hæc enim substantia (2) ad provinciam pertinet, & hætenus res aliena est, quam nemo, nec naturali ratione, alienare potest. Sed & (3) successoribus singulis jus redditus ex his bonis percipiendi quæsitum est, ex pacto primorum constituentium, quod ipsis facto antecessoris auferri nequit. Quæ etiam (4) ratio est, cur nec feuda antiqua in præjudicium agnatorum alienari queant. Sed & (5) licet successor nihil moveret, ipsa tamen Provincia, ejusque Status dominium in ea re sibi competens, a quocunque possessore vindicare poterunt.

Neque OBSTAT, heredem factum defuncti præstare debere.

RESP. Præstare omnino tenetur, hætenus, ut omne id, quod interest, ei evincat, non vero, ut præcisè rem ei relinquat, de quo plurius infra. (Atque ita res decisa est in Curia Halberstadiensi, in causa Fisci, contra den von Stryska, in puncto des Hauses Meindorf.)

Atque hæc alienatio rei domanialis nulla est, (1) etsi permutatione alia res in ejus locum surrogata fuerit, quia res aliena uti nec alienari, ita nec permutari potest: *in eadem causa.*

Sed & (2) ampliatur ea regula, ut vera sit, etsi ob bene merita alienatio facta fuerit; nam (α) remuneratio non potest de re aliena fieri; nec (β) de re ad alios usus, mensuræque utilitatem destinata; imprimis cum (γ) alia sint præmia, quibus bene merita ornari solent, scil. officia, dignitates equestres, feuda, præbendæ &c. (Quanquam contrarium in contradictorio in dicta Curia obtinuerit in causa Fisci, contra Pflügern.)

Neque OBSTAT, administrationis quoque munus esse, bene merita remunerare.

RESP. Falsum, si bona ad alium usum reipublicæ, aliumque finem destinata sunt, & si alia remunerationis media adsint.

Certum ergo est, successorem rem domanialem, ab antecessore alienatam, revocare posse. At anne possessorem indemnem præstare successor tenetur?

RESP. Si hæres est alienantis, & alienatio facta est titulo oneroso, (in lucrativa enim causa alienans evictionem non præstat, L. 62. de Edil. Ed. L. 18. §. f. ff. de Donat.) omnino omne id, quod interest, ei præstare tenetur, tum ex generali & notissima illa regula, quod hæres repræsentet personam defuncti, indeque ejus factum præstare debeat, tum, quod contra naturam esset, si hæres

Zzzz 2

simul

simul & rem, quam vindicat & pretium, quod in bonis defuncti est, retinere, & sic cum alterius jactura & damno locupletior fieri vellet. (Atque ita ad relationem regiminis Halberstad, Serenissimus rescriptit in causa fisci, contra den von Stryska.) Anne vero successor rem ipsam relinquere possessori tenetur? Ita sane statutum est Lege Civili, *L. 14. C. de R. V.* ubi hæres rem suam a defuncto alienatam vindicans repellitur exceptione doli. At aliud est in Principe vindicante, hic enim, cum vi officii teneatur, ejusmodi bona, non ad se, sed ad rem publicam pertinentia, vindicare, dolo agere non videtur; indeque doli exceptione repelli non potest. Si vero *haeres non est*, nulla ratione possessor indemnitate a successore impetrare potest: successor enim suo jure vindicat, nisi pretium in principatus utilitatem erogatum probetur. Nullum ergo aliud subsidium ejusmodi successoris superest, quam ut alienantis hæredes allodiales ad præstandam evictionem juris remediis compellat.

Ultimo loco notandum, hanc qualitatem domanialem nec consensu Statuum Provincialium mutari posse, quia, uti in feudo, ita & hic singulis successoribus jus ex pacto & providentia primorum constituentium quæsitum est; quod facto Statuum ipsis auferri nequit: nisi vel aliud prædium ejusdem valoris substituunt, vel res valde dubia sit, & transactione lis decidatur; nam etiam tutor, *L. 54. §. f. L. 56. §. 4. de Furt. L. 47. §. f. de Adm. tut. junct. L. 35. de Jurej. & administrator generalis. L. 17. in fin. de Jurej. L. 12. de Pact. L. 58. de Procur. de re dubia transigere possunt.*

Appendicis loco quæri potest: an immemoriali possessione bona domaniale acquirantur? Negant *Dd. apud Lynk. Cent. 18. dec. 1202. Rosenth. C. 4. concl. 29. n. 10. Klock. Vol. 4. c. 80. n. 229. seq. Christ. IV. Dec. Belg. 83. n. 3. Charond. 2. Resp. 1. Affirmant Lynk. d. l. Christ. d. l. Carpz. L. 1. Resp. 38. n. 11. Wesenb. Conf. 45. n. 22. C. 26. §. Præterea X. de V. S.* Ego, frustraneam hanc esse quæstionem, puto; Si enim initii memoria in contrarium non exstat, possessor non ex immemoriali possessione rei domanialis tutus est, sed ideo, quia fiscus qualitatem domanialem non probavit, & quia alia, quam præsentis possessionis non domanialis memoria, non exstat.

Atqui jura publica & res Principis, 40. annis præscribuntur.

RESP. Hic non est res Principis, sed reipublicæ, cui ex negligentia Principis præjudicium fieri non potest,

Qv. V. *An possessor rei domanialis etiam fructus perceptos restituere teneatur?*

Dixi in præcedenti quæstione, successores rem domanialem ab antecessore alienatam vindicare posse a quocunque possessore: At talia quæstio est, an possessor quoque fructus perceptos restituere teneatur? quod videtur negandum, quia bonæ fidei possessor est, qui jure Civili lucratur fructus, *L. 48. pr. de A. R. D.* At ego contrarium verius puto, si possessor, in quo alienatio facta est, sciverit (si enim nesciverit, justus erit titulus, indeque omnes acquirit fructus *d. l. 48. pr.*) qualitatem domanialem. Nam licet sit in bona fide, tamen titulus est ipso jure nullus, quo casu nec bonæ fidei possessor lucratur fructus. *Vid. supr. tit. de Rei vindic. q. 8.* Atque hinc etiam ad fructuum restitutionem possessor condemnatus fuit in causa fisci c. Hoym in puncto Ermsleben.

Ubi tamen bene notandum, vindicantem non nisi ex eo tempore, quo ipse vel ejus antecessores, quorum hæres est, jus agendi habuere, fructus rei domanialis repetere posse: Cum enim hi fructus unicuique Principi jure domini acquirantur; indeque ad allodium pertineant, successor Imperii eos repetere nequit, nisi & hæres sit. Atque hinc familia de Hoym, etsi jam an. 1628. condemnata fuerit ad restituendum Episcopis terram Ermsleben, tamen Serenissimo, longe post executionem rerum judicatarum postulanti, fructus non nisi ab Anno 1648. adjudicati fuere, quia ex eo demum tempore Episcopatus ei cessit, præteriti autem temporis fructus quæsit fuere Episcopis.

LIB. XLIX. TIT. XV.

DE CAPTIVIS ET POSTLIMINIO, ET REDEMTIS AB HOSTIBVS.

Qv. I. *An, occupato chirographo, ipsum debitum videatur occupatum?*

RESP. Distinguendum est, an debitum publicum sit, an privatum: *Laut. pag. 732. verb. blica, quæ pars ærarii sunt, acquirit, Alber. Gent. L. 3. c. 5. Atque hinc valida erat dispositio Alexandri Magni, qui Thebarum chirographum Thessalis donavit, nec Thebani, postea a Cassandro restituti,*

Zzzz3

stituti,

